VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 50)**

z dnia 24 maja 2017 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 50)

24 maja 2017 r.

Komisja do Spraw Kontroli Państwowej, obradująca pod przewodnictwem posła **Wojciecha Szaramy (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zaopiniowała:

– dla Prezydium Sejmu RP propozycje tematów kontroli zgłoszonych przez komisje sejmowe do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2018 r.

W posiedzeniu udział wzięli: **Wojciech Kutyła** wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Tadeusz Oset, Tadeusz Cieśluk** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Kontroli Państwowej. Witam pana Wojciecha Kutyłę, wiceprezesa Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami. Czy do zaproponowanego porządku obrad są uwagi? Nie ma, zatem rozpoczynamy posiedzenie. Zaopiniowanie dla Prezydium Sejmu propozycji tematów kontroli zgłoszonych przez komisje sejmowe do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2018 r. Zostały zgłoszone 103 propozycje tematów kontroli przez 18 komisji sejmowych. Bardzo proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli o ustosunkowanie się do przedstawionych propozycji.

Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli Wojciech Kutyła:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie i panowie posłowie, otrzymaliśmy 103 tematy kontroli. Na wstępie, zanim rozpocznę, chcę usprawiedliwić nieobecność pana prezesa Kwiatkowskiego, który aktualnie uczestniczy w posiedzeniu EUROSAI, czyli stowarzyszenia najwyższych organów kontroli państw europejskich. Szczyt odbywa się raz na trzy lata i dlatego pan prezes nie może nam towarzyszyć. Postaram się wraz ze współpracownikami go zastąpić. Towarzyszą mi: pani dyrektor Suwała z Departamentu Strategii, pani dyrektor Jarzęcka-Siwik z Departamentu Prawnego oraz pan radca Płoskonka.

Przechodząc do tematu, chcę powiedzieć, że będę go omawiał w układzie zgłoszonym przez poszczególne komisje. Zacznę od Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. Pierwszy temat to Bezpieczeństwo teleinformatyczne Rzeczypospolitej Polskiej. Tak, chcemy zrealizować tę kontrolę. Drugi temat: Modernizacja służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych. Tak, chcemy przeprowadzić tę kontrolę. Trzeci temat: Odzyskiwanie mienia pochodzącego z przestępstw. Tak, chcemy przeprowadzić kontrolę. Czwarty temat: Bezpieczeństwo granicy państwa z Obwodem Kaliningradzkim z uwzględnieniem okresu funkcjonowania przepisów umowy o małym ruchu granicznym. Tak, chcemy przeprowadzić tę kontrolę. Piąty temat: Przestępstwa dokonywane przy użyciu broni posiadanej na podstawie pozwolenia wydawanego zgodnie z ustawą o broni i amunicji. Chcemy odstąpić od przeprowadzenia tej kontroli. Nasze uzasadnienie jest następujące – kontrola w zbliżonym zakresie była przeprowadzona w 2015 r. Miała tytuł: Wykorzystanie broni przez wybrane służby i straże oraz nadzór organów państwa nad jej reglamentacją. Oznaczona była P15/041. Okres objęty kontrolą to lata 2014 – pierwsza połowa 2015. Pozyskane w ramach kontroli informacje są aktualne. Należy zauważyć, że samo zbadanie rodzajów przestępstw przy użyciu broni jest bardziej zadaniem o charakterze statystycznym lub naukowym niż kontrolnym i może zostać zrealizowane przez ministra sprawiedliwości i podmioty mu podległe, np. Instytut Wymiaru Sprawiedliwości

lub policję, które dysponują odpowiednimi danymi. Szósty temat: Wydatkowanie środków przekazywanych na działalność Ochotniczych Straży Pożarnych (w tym kontrola celowości i sposobu zakupów samochodów pożarniczych na terenie województwa wielkopolskiego). Tak, chcemy przeprowadzić tę kontrolę. Siódmy temat: Programy kształcenia i doskonalenia Policji wobec nowych zagrożeń bezpieczeństwa obywateli i państwa. Kontrola zostanie przeprowadzona w ramach kontroli przeciwdziałania terroryzmowi i zwalczania zagrożeń terrorystycznych. Ósmy temat: Działania Regionalnych Izb Obrachunkowych, a zadłużenia samorządów. W tym roku również prowadzimy tę kontrolę. Zagadnienia objęte tematyką zostały uwzględnione w kontroli pt.: Skuteczność programów naprawczych jednostek samorządu terytorialnego (P17/009). Ponadto, Izba zajmowała się podczas kontroli następującą tematyką: Wykonywanie zadań regionalnych izb obrachunkowych w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom, wynikającym z nadmiernego zadłużania jednostek samorządu terytorialnego (P14/066). Okres objęty uprzednią kontrolą to lata 2012-2014. Dziewiąty temat: Działania podmiotów publicznych w zapewnieniu bezpieczeństwa obywatelom RP w związku z procesami migracji zagranicznych. Tematyka ta była również uwzględniona w przeprowadzanej w tym roku kontroli przeciwdziałania terroryzmowi i zwalczania zagrożeń terrorystycznych. W 2016 r. NIK przeprowadził także kontrolę pt.: Polityka imigracyjna państwa (P16/036), w której uwzględniono aspekty bezpieczeństwa. Okres objęty kontrolą to lata 2014 – pierwsze półrocze 2016. Część tematów, zgłoszonych przez komisje, jest realizowana w bieżącym roku. Nie wszystkie komisje mają wystarczającą wiedzę, aby wiedzieć, iż niektóre tematy są już w toku realizacji lub będą przeprowadzane jeszcze w tym roku. Dobrze, że pokrywają się z planem naszej kontroli na rok bieżący. Oznacza to, że jesteśmy zgodni z komisjami sejmowymi. Kontrola nr 10: Wykorzystanie funduszy europejskich na realizację inwestycji przez związki międzygminne. Tak, chcemy ją przeprowadzić. Tematyka zostanie włączona do kontroli dotyczącej prawidłowości przygotowania i realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach zintegrowanych inwestycji terytorialnych. Kontrola nr 11: Zapewnienie bezpieczeństwa podczas imprez masowych. Tak, jest ona już prowadzona w bieżącym roku, w programie kontroli planowej na 2017 r. pt.: Przeciwdziałanie terroryzmowi i zwalczanie zagrożeń terrorystycznych. Został ujęty komponent dotyczący zapewnienia bezpieczeństwa podczas imprez masowych. W trakcie przeprowadzania powyższej kontroli zostaną bezpośrednio zbadane trzy imprezy masowe pod kątem bezpieczeństwa.

Przechodzę do omówienia tematów Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii. Zgłosiła ona jedno zagadnienie: Realizacja przez podmioty państwowe zadań w zakresie ochrony cyberprzestrzeni Rzeczypospolitej Polskiej. Tak, chcemy przeprowadzić kontrolę i uwzględniamy ją w planie na 2018 r. Dotyczy ona zarządzania bezpieczeństwem informacji w wybranych jednostkach administracji publicznej.

Komisja do Spraw Energii i Skarbu Państwa, pierwszy temat: Działanie powołanego w 2008 r. zarządu Zakładów Chemicznych „Zachem" w Bydgoszczy. Chcemy odstąpić od przeprowadzenia tej kontroli, ponieważ zagadnienie odnosi się do zdarzeń historycznych. W marcu 2014 r. sąd ogłosił upadłość likwidacyjną spółki Infrastruktura Kapuściska S.A., następcy prawnego Zakładów Chemicznych „Zachem". W związku z powyższym, nie jest uzasadnione przeprowadzanie kontroli działań niefunkcjonującego już zarządu spółki. Drugi temat: Kontrola i ocena działalności zarządu Bydgoskich Zakładów Przemysłu Gumowego „Stomil" S.A. pod względem legalności i gospodarności działań zarządu, szczególnie w kontekście transakcji ze spółką Tektor Sp. z o.o. w wydatkowaniu środków publicznych od 2011 do 2017 r. Tak, kontrolę mamy już w toku. Obecnie NIK przeprowadza kontrolę o numerze P17/017: Nadzór nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa. Kontrolą objęte są, m.in. Bydgoskie Zakłady Przemysłu Gumowego „Stomil" S.A. Trzecia kontrola zgłoszona przez Komisję: Kontrola stanu i sposobów zagospodarowania zwałowisk w spółkach górniczych w kontekście wykorzystywania gospodarczego i wpływu na środowisko. Tak, chcemy przeprowadzić tę kontrolę w przyszłym roku. Czwarta kontrola: Funkcjonowanie grupy PGZ S.A. i PHO Sp. z o.o. w latach 2004-2017; oraz piąta kontrola: Inwestycje w spółkach zbrojeniowych – plany i realizacja w latach 2011-2017. Tak, realizacje obu tematów chcemy przeprowadzić w ramach jednej kon-

troli. Z naszej strony odpowiedź odnośnie do kontroli tych podmiotów gospodarczych jest pozytywna. Szósty temat: Efektywność działań rządu w zakresie restrukturyzacji sektora górnictwa węgla kamiennego, w tym: zasadność i celowość wydatkowania środków publicznych, przygotowywania planów inwestycyjnych, zaniechania lub opóźnienia decyzji w kontekście restrukturyzacji Katowickiego Holdingu Węglowego S.A., zasadność likwidacji Kopalni Węgla Kamiennego „Krupiński", zagospodarowanie nieruchomości przekazywanych ze spółek węglowych do Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A., efektywność ekonomiczna funkcjonowania obecnej Kompanii Węglowej S.A. Kontrola jest już w toku. Tematyka jest realizowana w ramach kontroli pt.: Funkcjonowanie górnictwa węgla kamiennego w latach 2007-2015 na tle założeń programu rządowego, której wyniki zostaną wkrótce ogłoszone. Gdyby zaistniała konieczność szczegółowego zbadania niektórych kwestii pośród zgłaszanych tematów, podejmiemy decyzję o wykonaniu kontroli doraźnych. Siódmy temat: Wydatki na promocję, reklamę, PR oraz outsourcing w strategicznych spółkach Skarbu Państwa w latach 2011-2017. Realizacja odbywa się także w tym roku poprzez kontrolę NIK zatytułowaną: Nadzór nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa. Okres objęty kontrolą to lata 2014-2017. Zakładamy, że horyzont czasowy może zostać rozszerzony do roku 2011. Ósmy temat: Kontrola prawidłowości w skali odpraw dla prezesów i członków zarządów w strategicznych spółkach Skarbu Państwa w latach 2011-2017. Tak, planujemy przeprowadzić tę kontrolę. Dziewiąty temat: Wydatki inwestycyjne w spółkach sektora energetycznego i paliwowego w latach 2011-2017. Tak, chcemy przeprowadzić tę kontrolę. Temat nr 10: Skuteczność nadzoru PGNiG S.A. nad EuRoPolGAZ-em S.A. w latach 2011-2017. Tak, chcemy zrealizować tę kontrolę. Temat nr 11: Zasadność likwidacji GEOFIZYKA Kraków Sp. z o.o. Chcemy odstąpić od przeprowadzenia kontroli. Uzasadnienie jest następujące: spółka znajduje się w likwidacji. Czuwanie nad prawidłowością działań przeprowadzenia tego procesu należy do zadań likwidatora i nie powinno być przedmiotem kontroli NIK. Decyzja o likwidacji została podjęta przez właściciela spółki, czyli PGNiG. Jest to decyzja o charakterze biznesowym. Temat nr 12: Kontrola w Lotos Kolej Sp. z o.o. Tak, chcemy przeprowadzić kontrolę ze względu na zakres, jako kontrolę doraźną.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Z czym będzie się wiązała kontrola doraźna?

Wiceprezes NIK Wojciech Kutyła:

Kontrola doraźna nie jest wpisywana do planu pracy.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Temat jest napisany ogólnie: Kontrola w Lotos Kolej Sp. z o.o.

Wiceprezes NIK Wojciech Kutyła:

Takie dostaliśmy zgłoszenie z Komisji. Temat nr 13: Kontrola pod kątem gospodarności i zasadności zwolnień grupowych, szczególnie pracowników z Podkarpacia, w Exalo Drilling S.A. powstałej w 2013 r. z połączenia pięciu spółek wiertniczo-surowcowych wchodzących w skład Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A. Nie chcemy prowadzić tej kontroli, mając na uwadze, że najbardziej właściwą instytucją do zbadania zagadnień jest Państwowa Inspekcja Pracy. Temat nr 14: Kontrola w spółce Wałbrzyskie Zakłady Koksownicze Victoria S.A. w zakresie działalności zarządu spółki w latach 2008-2012 w kontekście wyrządzenia spółce wielomilionowej straty z tytułu grania na opcjach walutowych funduszami spółki i ustalenia osób odpowiedzialnych za zaistniałą stratę. Chcemy również odstąpić od prowadzenia kontroli przez NIK. Wyrządzenie spółce wielomilionowej straty może być oceniane na gruncie prawa karnego jako przestępstwo. W związku z powyższym, właściwym do przeprowadzenia postępowania organem byłaby prokuratura. Do niej należy skierować odpowiedni wniosek. W przypadku podjęcia przez ten organ działania, dostęp NIK do dokumentów byłby utrudniony. Temat nr 15: Obsada organów korporacyjnych kluczowych spółek Skarbu Państwa w latach 2010-2017 w zakresie zgodności z obowiązującym w tym zakresie prawem. Kontrolę mamy zapisaną w planie i będzie przeprowadzona w drugiej połowie obecnego roku, zatem zagadnienie zostanie uwzględnione. Temat nr 16: Funkcjonowanie ustawy

o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych tzw. „ustawy odległościowej" (m.in. czy postanowienia ustawy inwestycyjnej zablokowały rynek inwestycji w energetykę wiatrową oraz jak wpłynęły na sytuację finansową samorządów?). Uważamy, że jest przedwcześnie, aby rozpoczynać kontrolę. NIK wielokrotnie podejmowała kontrole związane z tą tematyką. Były one doraźne oraz planowe, np. Lokalizacja i budowa lądowych farm wiatrowych (B13/189). Warto również wspomnieć o opracowanej mega-informacji zatytułowanej: Elektrownie wiatrowe w świetle kontroli NIK – analiza zabezpieczenia interesów społecznych w procesie lokalizacji i budowy lądowych elektrowni wiatrowych. Wnioski z wyżej wymienionych raportów zostały w istotnej mierze zrealizowane w ustawie z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. W związku ze zmianą stanu prawnego, zagadnienie powinno zostać, w naszej opinii, rozważone jako ewentualny temat do planu pracy na rok 2019 lub 2020. To są procesy gospodarcze, zmiana regulacji prawnych była rok temu, zatem jest to zbyt krótki okres, żeby ponownie zajmować się analizą. Temat nr 17: Rynek węgla w Polsce (jakiego rodzaju węgiel – kategoria jakościowa – jest spalany w instalacjach energetycznych zarządzanych przez państwowe grupy energetyczne oraz jednostki samorządu terytorialnego oraz skąd pochodzi – czy jest to węgiel krajowy czy importowany, jeśli importowany to skąd?). Tutaj też nie ma naszej rekomendacji. Dane dotyczące importu węgla do Polski są powszechnie dostępne, np. w rocznikach statystycznych, zatem nie ma konieczności przeprowadzania kontroli w tym zakresie. Temat nr 18: Poprawa jakości powietrza (czy organy administracji publicznej podejmują najbardziej efektywne działania zmierzające do poprawy jakości powietrza w Polsce – jak zmienia się dzięki tym działaniom jakość powietrza?). Kontrolę już prowadzimy w roku bieżącym, pt.: Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniami (P17/078). Temat nr 19: Budowa strategicznych połączeń energetycznych (jaki stopień zaawansowania mają prace koncepcyjne i wykonawcze w zakresie poprawy bezpieczeństwa energetycznego kraju przy wykorzystaniu strategicznych połączeń energetycznych w elektroenergetyce i gazownictwie prowadzone przez organy administracji publicznej i państwowe przedsiębiorstwa energetyczne). Kontrola nie ma naszej rekomendacji. Tematyka była już przedmiotem kontroli NIK, m.in. Funkcjonowanie i bezpieczeństwo elektroenergetycznych sieci przesyłowych (P13/055), Rozwój gazowej sieci przesyłowej (P12/056), Realizacja projektu budowy mostu energetycznego Polska-Litwa (P16/014). Okres kontroli obejmował lata 2008-2015. Ponadto, ze względu na realizowane projekty, zwłaszcza w sektorze gazowym, bardziej wskazane byłoby przeprowadzenie kontroli w latach 2019-2020. Temat nr 20: Kontrola finansowania spółek wiatrakowych z funduszy państwowych w tym w szczególności z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska oraz Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska w latach 2012-2015. Uzasadnienie jest tożsame z przedstawionym tematem nr 16, mówiącym o elektrowniach wiatrowych. NIK wielokrotnie podejmował kontrole związane z tą tematyką, były one doraźne oraz planowe. Wnioski wynikające z wyżej wymienionych raportów zostały zrealizowane w ustawie z 20 maja 2016 r. Rozważamy przeprowadzenie kontroli również w latach 2019-2020, żeby ustawa mogła funkcjonować przez te lata.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Czym skończyła się ostatnia kontrola?

Wiceprezes NIK Wojciech Kutyła:

Rok 2015 był objęty kontrolą.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Czyli był objęty kontrolą związaną z finansowaniem tych spółek, czy tak?

Wiceprezes NIK Wojciech Kutyła:

Tak. Kolejna Komisja – Edukacji, Nauki i Młodzieży. Pierwszy temat: Świadczenia socjalne i stypendia naukowe dla studentów – ocena celowości zmiany proporcji między środkami przeznaczonymi na te wydatki na rzecz podwyższenia kwot na stypendia naukowe. Tak, chcemy przeprowadzić tę kontrolę. Tematyka zaproponowana przez Komisję zostanie zbadana w trakcie kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. w Ministerstwie Edukacji Narodowej, Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz

wybranych wyższych szkołach. W 2018 r. będziemy przeprowadzali kontrolę budżetową i w jej ramach, w ministerstwach i szkołach wyższych, zrealizujemy tę tematykę.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Panie prezesie, czy chcecie dokonać oceny celowości zmiany w proporcjach między środkami przeznaczonymi na wydatki na rzecz podwyższenia kwot na stypendia naukowe? W rzeczywistości, zamierzacie dokonać oceny, czy więcej pieniędzy przeznaczyć na stypendia naukowe, a mniej na sprawy socjalne. Dopiero ewentualne przyszłe działania ministerstwa byłyby przez was ocenianie i tylko teoretycznie. Czy z tego powstałoby zalecenie dla ministra, żeby dokonać takich zmian?

Wiceprezes NIK Wojciech Kutyła:

Na chwilę obecną możemy dokonać oceny proporcji, w taki sposób, jakie one są. Chcemy to zrealizować podczas kontroli wykonania budżetu państwa w Ministerstwie Edukacji Narodowej prowadzonej w przyszłym roku. Czytam dokładnie tematy zgłoszone przez komisje. Czasami posiadają one tezy, nie odnoszę się do nich, to nie jest propozycja NIK.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Jeśli kontrola będzie prowadzona przez NIK, tytuł będzie mógł odbiegać od zaproponowanego. Czy tak?

Wiceprezes NIK Wojciech Kutyła:

Tytuł może się różnić, aczkolwiek dla nas jest istotne, żeby dokonać zakresu kontroli, której oczekuje od nas Komisja. W programie kontroli znajdzie się rozdział, który będzie poświęcony tematowi zgłoszonemu przez Komisję.

Drugi temat: Wynagrodzenia w instytucjach Polskiej Akademii Nauk. W bieżącym roku przeprowadzimy kontrolę doraźną, która rozpocznie się w czerwcu. Nie wpisujemy tematu na przyszły rok, gdyż zrealizujemy w obecnym. Trzeci temat: Realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego zadań z zakresu doskonalenia zawodowego nauczycieli. To zagadnienie również zostanie zbadane w ramach kontroli planowej, przyjętej do planu pracy NIK na rok 2017. Tytuł kontroli to: System awansu zawodowego nauczycieli (P17/027). Czwarty temat: Rozliczanie dotacji i subwencji przekazywanych przez jednostki samorządu terytorialnego przedszkolom i szkołom niepublicznym. Chcemy odstąpić od kontroli. NIK wielokrotnie w ostatnich latach przeprowadzała kontrole dotyczące środków publicznych przekazywanych na prowadzenie przedszkoli i szkół niepublicznych, wśród których wymienić można kontrole: Kształcenie w szkołach dla dorosłych (P16/071, okres objęty kontrolą 2013-2016) oraz Zapewnienie przez gminy opieki przedszkolnej oraz opieki nad dziećmi do lat trzech w województwie świętokrzyskim (P16/069). Okres objęty kontrolą to lata 2013 – pierwsza połowa 2016. Piąty temat: Stan przygotowania nowo tworzonych szkół podstawowych w budynkach dotychczasowych gimnazjów do potrzeb najmłodszych uczniów, w zestawieniu z warunkami istniejącymi w dotychczas funkcjonujących szkołach podstawowych. Jesteśmy gotowi do przeprowadzenia tej kontroli. Szósty temat: Stopień realizacji przez gminy obowiązku przyjęcia do przedszkoli dzieci w wieku od 3 do 6 lat. Jesteśmy również gotowi do przeprowadzenia tej kontroli. Przeczytam teraz trzy tematy, gdyż mamy do nich jednolite stanowisko. Siódmy temat: Przygotowanie szkół do wprowadzenia reformy kształcenia zawodowego od 1 września 2017 r. Ósmy temat: Realizacja przez samorząd terytorialny refundacji kosztów ponoszonych przez pracodawców w związku z przyjmowaniem uczniów na praktyki zawodowe i inne wydatki samorządowe na kształcenie zawodowe praktyczne, pokrywane z dochodów własnych. Dziewiąty temat: Wdrożenie zmian w kształceniu zawodowym od 1 września 2012 r. i ich wpływ na podniesienie jakości i efektywności kształcenia zawodowego. Powyższe trzy kontrole – siódmą, ósmą i dziewiątą– chcemy wprowadzić do planu pracy w roku 2019, uzasadniając, że obecnie wprowadzamy reformę oświaty, która w nowy sposób zdefiniuje strukturę i organizację szkolnictwa zawodowego. Całościowa ocena skutków wprowadzonych od 1 września 2017 r. zmian, będzie możliwa po określonym czasie funkcjonowania, np. po zakończeniu cyklu kształcenia.

Komisja Finansów Publicznych zgłosiła cztery tematy. Pierwszy: Prawidłowość przeprowadzania konkursów na stanowiska w jednostkach i instytucjach samorządu teryto-

rialnego w okresie ostatnich pięciu lat. Tak, chcemy przeprowadzić tę kontrolę. Drugi temat: Propozycja kontroli i zbadania legalności, racjonalności poniesionych kosztów oraz ekonomicznej opłacalności inwestycji zagranicznej spółki Skarbu Państwa – KGHM w Chile, w złoża Sierra Gorda, oraz wynikających z tego konsekwencji dla Skarbu Państwa, dochodów budżetowych, oraz kondycji finansowej tej ważnej spółki z udziałem Skarbu Państwa. Chcemy również przeprowadzić tę kontrolę. Trzeci temat: Propozycja kontroli ilości oraz sposobu realizacji programów naprawczych w samorządach, również w kontekście konsekwencji w działaniach regionalnych izb obrachunkowych oraz „przerzucania" obciążeń finansowych i zadłużeń na spółki komunalne w latach 2011-2016. Tak, kontrolę prowadzimy w roku bieżącym, tj. Skuteczność programów naprawczych jednostek samorządu terytorialnego. Celem kontroli jest ocena skuteczności realizacji programów naprawczych jednostek samorządu terytorialnego. Obejmuje lata 2012-2016. Prowadzona będzie w Ministerstwie Finansów oraz 14 jednostkach samorządu terytorialnego w ośmiu województwach. Czwarty temat: Kontrola działań Ministerstwa Finansów w zakresie nadzoru nad procesem poboru podatku od towarów i usług i przeciwdziałaniu uszczupleniom w tym zakresie w latach 2007-2015. Tak, tę kontrolę chcemy również przeprowadzić.

Komisja Gospodarki i Rozwoju zgłosiła jeden temat: Kontrola nadzoru nad specjalnymi strefami ekonomicznymi w 2016 r. Tak, rekomendujemy tę kontrolę.

Pierwszy temat zgłoszony przez Komisję Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej to: Analiza przyczyn, które doprowadziły do wprowadzenia zarządu komisarycznego w Polskiej Żegludze Morskiej, ze szczególnym uwzględnieniem warunków realizacji programu inwestycyjnego na lata 2015-2020, warunków kontraktowych, zasad akceptacji programu oraz warunków wstrzymania inwestycji, decyzji zarządcy komisarycznego akceptujących poziom strat oraz beneficjentów nowych warunków. Tak, chcemy kontrolę przeprowadzić w przyszłym roku, ale jako doraźną. Drugi temat: Warunki finansowania działalności Morskiej Stoczni Remontowej Gryfia S.A oraz zasady akceptacji kontraktów z podmiotami należącymi bezpośrednio lub pośrednio do Skarbu Państwa, w szczególności zasady ustalania cen kontraktowych oraz rozstrzygania warunków zawieranych umów. Tak, chcemy przeprowadzić tę kontrolę również jako doraźną, po doprecyzowaniu zakresu kontroli. Spółka Gryfia funkcjonuje obecnie w strukturze Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego pod nazwą Mars, który zarządzany jest przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., wchodzące w skład grupy kapitałowej Polska Grupa Zbrojeniowa S.A. Nadzór właścicielski nad PGZ sprawuje minister obrony narodowej. Możemy tutaj posługiwać się kryteriami legalności i gospodarności. Trzeci temat: Udział Polski w realizacji projektu tworzenia i budowy Akademii Rybołówstwa i Nauk o Morzu w Namibe w Angoli. Chcemy również przeprowadzić kontrolę doraźną.

Pierwszy temat zgłoszony przez Komisję Infrastruktury to: Zapewnienie należytego stanu technicznego dróg krajowych. Tak, chcemy przeprowadzić tę kontrolę. Drugi temat: Modernizacja linii kolejowej E75 Rail Baltica na terytorium Polski. Tak, chcemy przeprowadzić tę kontrolę. Trzeci temat: Realizacja „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019". Tak, również chcemy przeprowadzić tę kontrolę. Czwarty temat: Zajęcie pasa drogowego na cele nie związane z funkcjonowaniem drogi. Kontrolę prowadzimy w bieżącym roku. Temat był badany również w ramach kontroli: Kształtowanie krajobrazu i przestrzeni publicznej w miastach (P16/074). Okres objęty kontrolą to lata 2013-2016. Projekt informacji o wynikach kontroli ma być opracowany w czerwcu 2017 r. Piąty temat: Dostępność gminnych zasobów nieruchomości dla realizacji polityki mieszkaniowej. Tak, chcemy go wprowadzić do planu pracy. Szósty temat: Działania administracji publicznej na rzecz redukcji zużycia energii w budynkach. Nie rekomendujemy tego tematu, ponieważ zagadnienie było już wcześniej badane w ramach kontroli: Energooszczędne inwestycje w budynkach użyteczności publicznej (P14/017), okres objęty kontrolą to lata 2010-2014. Siódmy temat: Rozwój transportu intermodalnego w Polsce. Tak, chcemy go zrealizować. Ósmy temat: Wdrażanie i funkcjonowanie systemu odcinkowego pomiaru prędkości w ruchu drogowym. Chcemy go zrealizować. Dziewiąty temat: Ochrona lotnictwa cywilnego, jest obecnie realizowany. Kontrola prowadzona jest w 2017 r. pod takim samym tytułem

(P17/032). Temat nr 10: Przebieg prac nad budową trasy S19 na terenie Polski. Tak, chcemy go zrealizować.

Komisja Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki. Pierwszy temat: Kontrola sposobu wyboru władz oraz wydatkowania środków publicznych przez Polski Związek Łuczniczy. Nie rekomendujemy tego tematu w związku z niewielkim zakresem podmiotowym (jedna jednostka kontrolowana) oraz przedmiotowym. Roczne dofinansowanie dla Polskiego Związku Łucznictwa, w ramach budżetu państwa oraz programów ministra sportu i turystyki, wynosiło w 2015 r. 2,3 mln zł, a w 2016 r. ok. 1,8 mln zł. Naszym zdaniem, przedmiotowa kontrola powinna być przeprowadzona przez ministra sportu i turystyki w ramach sprawowanego nadzoru nad działalnością polskich związków sportowych.

Poseł Elżbieta Stępień (N):

Panie przewodniczący, panie prezesie, chcę prosić o uwzględnienie tego tematu, ponieważ jest on znany ministrowi sportu i turystyki i szeroko poruszany w gremiach sportowych. Prawdę mówiąc, w ślady Polskiego Związku Łuczniczego pójdą inne związki, w których można zauważyć wiele niejednoznacznych sytuacji. Sprawa pojawiła się w październiku ubiegłego roku i wzbudziła wiele kontrowersji. Minęło już ponad pół roku, nic w tej kwestii się nie wydarzyło, stąd uważamy, że istnieje potrzeba sprawdzenia przez NIK. Proszę o uwzględnienie tego tematu. Dziękuję.

Wiceprezes NIK Wojciech Kutyła:

Pani przewodnicząca, przychylimy się do państwa rekomendacji, jeżeli Komisja uważa, że zachodzi taka potrzeba. Oczywiście, potraktujemy kontrolę jako doraźną, gdyż jest to jednostkowy przypadek o wąskim zakresie i charakterze finansowym. Zakres kontroli jest możliwy wyłącznie w zgodzie z naszym mandatem wynikającym z ustawy.

Poseł Tadeusz Dziuba (PiS):

Oczywiście, to jest kontrola jednostkowa, w rodzaju kontroli skarbowej i może być przeprowadzana od ręki. Warto zastanowić się nad przeprowadzeniem kontroli wydatkowania środków publicznych we wszystkich związkach sportowych. Nie zajmuję się tą tematyką, ale wiem, że zdarzają się bardzo różne sytuacje. Pojawiają się podejrzenia o poważne nadużycia. To jest zajęcie dla Najwyższej Izby Kontroli. Oczywiście, nie jest możliwe skontrolowanie wszystkich związków sportowych, ale można wybrać poszczególne, w tym PZŁ.

Wiceprezes NIK Wojciech Kutyła:

Podzielam sugestie pana przewodniczącego.

Poseł Elżbieta Stępień (N):

Przychylam się do głosu pana posła Dziuby, natomiast chcę zwrócić uwagę na kwestie powoływania władz w polskich związkach, ze szczególnym uwzględnieniem Polskiego Związku Łuczniczego.

Wiceprezes NIK Wojciech Kutyła:

Tak, ale powoływanie władz jest poza kompetencją kontrolną NIK. To jest stowarzyszenie, a z ustawy o NIK nie wynika możliwość kontroli prawidłowości wyboru władz. Pani dyrektor może jeszcze wyjaśnić tę kwestię.

Wicedyrektor Departamentu Prawnego i Orzecznictwa w Najwyższej Izbie Kontroli Elżbieta Jarzęcka-Siwik:

Panie przewodniczący, pani poseł, konstytucja i ustawa ściśle określają zakres przedmiotowy kontroli NIK w tego typu podmiotach. Mówi o tym art. 2 ust. 3 ustawy. Możemy kontrolować tylko w zakresie wydatkowania środków publicznych i korzystania przez takie podmioty z majątku publicznego, w tym majątku Skarbu Państwa i komunalnego. Jeśli chodzi o kwestie statutowe, w tym wybór władz, jest to już poza możliwościami kontrolnymi, z punktu widzenia legalności i gospodarności.

Poseł Tadeusz Dziuba (PiS):

Chcę odnieść się do kwestii, która być może jest cenna, ale w zakresie podmiotów prywatnych, gdyż tak są klasyfikowane stowarzyszenia. Można je kontrolować ze względu

na kryterium legalności. Jeżeli wybory władz dokonywane są w trybie pozastatutowym, powstaje pytanie, czy nie spełniają warunku ograniczenia. Statut to nie ustawa, ale akt prawa wewnętrznego, który jest zatwierdzany przez sąd. Jeszcze raz wrócę do początku mojej wypowiedzi – można na ten temat debatować, ale warto się zastanowić, gdyż istnieją nadużycia w tym zakresie. Bardzo często zdarza się, że przepisy statutowe są łamane przy wyborze władz. Pokazują to doniesienia prasowe. Nie chcę wzniecać dyskusji, czy to się mieści w kryterium legalności, ale wydaje się mi, że trzeba się nad tym zastanowić. Statuty, będące głównymi aktami sterowanymi i zatwierdzanymi przez sądy, są łamane. Pełnią one role przepisów, analogicznych jak ustawy lub rozporządzenia dla jednostek publicznych.

Wicedyrektor w NIK Elżbieta Jarzęcka-Siwik:

Oczywiście, pan poseł ma rację, mówiąc, że sprawdzamy tego typu podmioty z punktu widzenia legalności i gospodarności, ale kontrola może odbywać się jedynie w zakresie przedmiotowym, określonym w ustawie. Art. 2 ust. 3 mówi: „w zakresie, w jakim wykorzystują majątek lub środki państwowe lub komunalne oraz wywiązują się z zobowiązań finansowych na rzecz państwa". Tutaj jest kilka różnych punktów wskazanych i dotyczących zakresu, m.in.: wykonywania zadań zleconych lub powierzonych przez państwo (ale tylko z tym majątkiem), wykonywanie zamówień publicznych, organizowanie prac interwencyjnych albo robót publicznych etc. Punktów jest siedem. W związku z powyższym, kwestie statutowe są poza naszymi kompetencjami.

Wiceprezes NIK Wojciech Kutyła:

Drugi temat: Kontrola dostosowania statutów polskich związków sportowych do przepisów ustawy o sporcie z dnia 25 czerwca 2010 r. Rekomendacja jest pozytywna. W bieżącym roku zagadnienie zostanie zbadane w części dotyczącej sportów zimowych w ramach kontroli planowej, przyjętej do planu pracy NIK na rok 2017 w temacie: Wspieranie wyczynowego uprawiania sportów (P17/029). Zatem, kontrolę przeprowadzimy w roku bieżącym. Trzeci temat: Kontrola realizacji oraz zachowania terminu wykonania inwestycji, które pozostały po Turnieju Finałowym Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012. Nie rekomendujemy tego tematu, albowiem zagadnienia wskazane w sugestii Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki, dotyczące realizacji oraz zachowania terminów inwestycji, które pozostały po turnieju finałowym mistrzostw Europy w piłce nożnej, nie wymagają podejmowania czynności kontrolnych. Informację dotyczącą stanu realizacji wskazanych inwestycji można już uzyskać w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa.

Kolejna, Komisja Łączności z Polakami za Granicą, ma jeden temat: Podział środków finansowych na zadania realizowane na rzecz Polonii i Polaków za granicą, będących w gestii Senatu (kryteria podziału, ocena wniosków). Nie rekomendujemy tego tematu ze względu na fakt, że zgodnie z przepisami ustawy o NIK, art. 4 ust. 3 kontrole działalności Kancelarii Senatu przeprowadzane są na wniosek Senatu. W związku z powyższym, brak jest możliwości przeprowadzenia kontroli z własnej inicjatywy NIK-u.

Komisja Obrony Narodowej. Kontrole w obszarze obrony narodowej przeprowadzane są przez pracowników Departamentu Obrony Narodowej NIK. Pracownicy departamentu muszą posiadać uprawnienia pozwalające, m.in. na dostęp do informacji chronionych ustawowo. Specjalne wymagania stawiane kontrolerom z Departamentu Obrony Narodowej powodują, że dysponują oni stosunkowo wąskim zasobem kadrowym i z tego powodu w ciągu roku jest możliwe zrealizowanie maksymalnie trzech, czterech kontroli. W związku z powyższym, NIK deklaruje możliwość przeprowadzenia czterech z pięciu zgłoszonych propozycji. Pierwszy temat: Wdrożenie na potrzeby Sił Zbrojnych systemu samolotów wielozadaniowych F-16. Nie rekomendujemy przeprowadzenia tej kontroli, albowiem w 2009 r. Izba prowadziła kontrolę P09/084 w temacie: Przygotowanie lotniska w Poznaniu-Krzesinach do bazowania samolotów F-16. W latach 2014-2015 przeprowadziliśmy kontrolę: Obsada załóg statków powietrznych w siłach zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (okres objęty kontrolą to lata 2013 – pierwsza połowa 2014) oraz kontrolę pt.: Zabezpieczenie Sił Zbrojnych RP w środki bojowe. Okres objęty kontrolą to lata 2013 – pierwsza połowa 2014. Ponadto, w 2016 r. w ramach kontroli wykonania

budżetu państwa za rok 2015, kontrolą objęto m.in. rozliczenie finansowe programu wyposażania Sił Zbrojnych w samoloty F-16. Drugi temat: Planowanie obronne w państwie. Tak, chcemy zrealizować tę kontrolę. Trzeci temat: Szkolenie żołnierzy w szkołach podoficerskich, centrach i ośrodkach szkolenia. Ten temat również chcemy zrealizować. Czwarty temat: Procedura pozyskania samolotów do przewozu najważniejszych osób w państwie. Chcemy go zrealizować. Piąty temat: Przestrzeganie procedur ochrony informacji niejawnych w Ministerstwie Obrony Narodowej. Możemy go zrealizować, z zastrzeżeniem, że skuteczniejszą kontrolę mogłyby przeprowadzić ABW oraz SKW. Chcę zaznaczyć, iż nie istnieją prawne przeszkody, aby kontrole prowadzone przez NIK dotyczyły przestrzegania procedur ochrony informacji niejawnych. Izba może sprawdzać przestrzeganie takich procedur, również w Ministerstwie Obrony Narodowej. Jednak, aby sprawnie przeprowadzić kontrolę w przedmiotowym zakresie, należy zadbać, aby była ona dokładna, skuteczna i wydajna. Nie ulega wątpliwości, że ABW i SKW, czyli służby wyspecjalizowane w tym zakresie, mogłyby przeprowadzić kontrolę sprawniej niż NIK.

Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Pierwszy temat: Kontrola wykorzystania środków finansowych w programie obniżania niskiej emisji ze szczególnym uwzględnieniem miasta Krakowa. Kontrola jest realizowana w bieżącym roku, zagadnienia wskazane w propozycji będą uwzględnione w realizowanej w drugiej połowie 2017 r. kontroli planowej: Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniami (P17/078). Drugi temat: Kontrola działań prowadzonych i zlecanych przez Ministerstwo Środowiska i podmioty nadzorowane w sprawie Puszczy Białowieskiej. Jesteśmy gotowi przeprowadzić tę kontrolę.

Poseł Agata Borowiec (PiS) – spoza składu Komisji:

Przepraszam, mam pytanie. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie prezesie, jestem z Komisji Ochrony Środowiska i odnoszę wrażenie, że temat nie został wystarczająco omówiony. Nie wiem, w jakich latach będzie prowadzona kontrola w tym zakresie i czy będziemy zmierzali do źródeł problemu. Moim zdaniem, podstawowym problemem występującym w Puszczy Białowieskiej jest masowe zamieranie świerków zaatakowanych przez kornika drukarza. Chcę przypomnieć, że kornik drukarz w jeden miesiąc może uśmiercić jedno drzewo. Szacuje się, że z 52 tys. ha drzewostanu nadleśnictw w Puszczy Białowieskiej, 4 tys. są martwe poprzez działanie tego owada. Oczywiście, gradacje kornika występują cyklicznie – raz są mniejsze, innym razem większe. Natomiast, zastanawia mnie, czy zaniechanie przeprowadzenia odpowiedniej wycinki drzew przez Ministerstwo Środowiska w latach 2011-2012 nie doprowadziło do sytuacji, że obecnie w Puszczy Białowieskiej kornik uśmiercił tak wielką liczbę drzew. Bardzo proszę o informację. Czy lepszym tematem nie byłoby: Skontrolowanie działań administracji publicznej, które doprowadziły do wybuchu gradacji kornika drukarza w Puszczy Białowieskiej?

Wiceprezes NIK Wojciech Kutyła:

Pani poseł, doskonale rozumiem pani troskę, ale chcę zauważyć, że jest to temat zgłoszony przez Komisję, do której pani należy. Jesteśmy otwarci na wszelkie rekomendacje ze strony Komisji, dotyczące okresu objętego kontrolą oraz zakresu podmiotowego i przedmiotowego. Możemy zajmować się kornikiem lub innymi szkodnikami występującymi w puszczy. Jesteśmy otwarci na rekomendacje Komisji. Przeczytałem jedynie temat, jaki do nas został przysłany przez Komisję.

Poseł Ryszard Wilczyński (PO):

Należę również do Komisji Środowiska. Nie ulega wątpliwości, że kwestia działania ministra środowiska i podmiotów nadzorujących lasy państwowe, jeśli chodzi o Puszczę Białowieską, jest przedmiotem dyskursu i licznych kontrowersji. Absolutnie ważną sprawą jest, aby niezależny podmiot kontrolny, jakim jest NIK, zbadał temat, gdyż może to spowodować, iż dyskusja będzie zamykana u podstaw merytorycznych. Mamy do czynienia z tak olbrzymim rozdźwiękiem ocen pomiędzy resortem, a organizacjami ekologicznymi, że w interesie funkcjonowania państwa resortu i całej sfery ochrony środowiska leży wyjaśnienie prawidłowości działań.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę państwa, pani poseł, wadą propozycji Komisji jest jej ogólność. Nie mamy wskazanego żadnego czasookresu oraz szczegółowych kwestii, o których powiedziała pani i pan poseł Wilczyński. Mówicie o konkretnej sprawie związanej z degradacją puszczy, natomiast tutaj jest powiedziane o wszelkich działaniach. Proponuję państwu, żeby na kolejnym posiedzeniu Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa doprecyzować przedmiot kontroli. Pan prezes powiedział, że jest otwarty na taką propozycję i sądzę, iż chętnie przyjmie doprecyzowanie. Wtedy praca stanie się łatwiejsza i konkretniejsza. Jaki czas przewidywaliby państwo, przy tak sformułowanym zadaniu?

Wiceprezes NIK Wojciech Kutyła:

Nie prowadziliśmy głębokiej analizy. Zakładam, że to będą trzy lub cztery lata, aczkolwiek miejmy na uwadze, że procesy przyrodnicze są długofalowe. Należy najpierw przeprowadzić głęboką analizę, poprosić ekspertów i wtedy możemy dokładnie doprecyzować.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Bardzo o to proszę i sugeruję, gdyż temat jest bardzo obszerny, a zjawiska, z którymi mamy do czynienia, są długotrwałe. Wskazane jest doprecyzowanie terminu i tematu kontroli.

Wiceprezes NIK Wojciech Kutyła:

Komisja Polityki Senioralnej, pierwszy temat: Źródła finansowania potrzeb społeczno-zdrowotnych osób niepełnosprawnych ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych. Koordynowanie opieki nad osobami niepełnosprawnymi. Chcemy odstąpić od tego tematu, albowiem w 2015 r. NIK opublikowała informację z kontroli: Wykorzystanie przez samorządy powiatowe środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, która obejmowała, m.in. zagadnienia związane z proponowanym tematem kontroli. Drugi temat: Dystrybucja środków unijnych na politykę senioralną. Również jesteśmy przeciwni. Zgodnie z harmonogramem realizacji Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój, pierwsze wstępne oceny skutków wykonania poszczególnych jego zadań i osi priorytetowych będą dostępne dopiero w 2018 r. Zakończenie wdrażania tego programu jest przewidziane w roku 2023. Z tego względu, ocena skuteczności realizacji zadań nakierowanych m.in. na osoby starsze będzie możliwa najwcześniej w 2019 r.

Poseł Ryszard Wilczyński (PO):

Wynika z tego, że polityka senioralna nie jest zasilana ze środków unijnych w sposób zadawalający. Jeżeli mamy renegocjować z Komisją Europejską powinniśmy mieć ugruntowaną wiedzę w tej sprawie. Czekanie, aż wyczerpie się cała perspektywa, aby dokonywać korekt, okaże się sprawą spóźnioną. Znając problematykę, czuję, że taki był wniosek z wyjazdowego posiedzenia Komisji, które odbyło się w Katowicach na osiedlu Bażantowo. Mamy tutaj do czynienia ze złożoną strukturą senioralną. W związku z powyższym, chciałbym, aby państwo pochylili się nad problemem.

Wiceprezes NIK Wojciech Kutyła:

Rozumiem, że pan poseł ma szerszą wiedzę, gdyż rozumie intencję Komisji. Otrzymujemy temat i patrzymy na faktyczne i formalne uwarunkowania danego programu. Stąd nasza odpowiedź. Myślę, że możemy rozważyć realizację i zbudowanie treści wniosku, o którym pan mówił.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Komisja jeszcze podejmie decyzję.

Wiceprezes NIK Wojciech Kutyła:

Trzeci temat: Dostępność różnych form opieki paliatywnej w Polsce z uwzględnieniem osób starszych. Tak, akceptujemy. Czwarty temat: Polityka społeczna i zdrowotna wobec osób z otępieniem. Tak, realizujemy kontrolę. W maju 2017 r. zostały opublikowane jej wyniki: Opieka nad osobami chorymi na chorobę Alzheimera oraz wsparcie dla ich rodzin (P16/067), a okres objęty kontrolą to lata 2014-2015. Została ona zrealizowana w bieżącym roku. Piąty temat: Koordynacja polityki senioralnej w Polsce. Tak, chcemy zrealizować tę kontrolę jako planową pt.: Realizacja rządowego programu na rzecz aktywności

społecznej osób starszych. Szósta kontrola: Dostępność i finansowanie lecznictwa uzdrowiskowego dla osób starszych. Jest ona również realizowana w bieżącym roku. Obecnie przeprowadzana jest kontrola sprawdzająca. Wykonujemy wniosek z poprzedniej kontroli P13/146 zatytułowanej: Realizacja świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia uzdrowiskowego. Uwzględnia ona wszystkie zagadnienia związane z leczeniem uzdrowiskowym starszych osób. Siódmy temat: Nadzór nad funkcjonowaniem placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz procedury postępowania w przypadku uzyskania informacji o nielegalnie działających placówkach. Tak, chcemy zrealizować kontrolę jako planową.

Poseł Ryszard Wilczyński (PO):

Przepraszam, czy można zabrać głos w tej sprawie? Chodzi o modyfikację i procedury postępowania wobec nielegalnie działających placówek. Nie chodzi o samą informację. Problem zaczyna się później. Informacja jest jednym z elementów, który rozpoczyna sprawę, ale w istocie chodzi nam o rozprawienie się z nielegalnie działającymi placówkami. Mówię to z doświadczenia wojewody.

Wiceprezes NIK Wojciech Kutyła:

Powiedziałem, że tematyka zostanie doprecyzowana w ramach planowej kontroli obejmującej działania podejmowane przez wojewodę wobec placówek zapewniających całodobową opiekę osobom starszym bez wymaganego zezwolenia.

Ósmy temat: Dostępność do różnych form opieki długoterminowej dla osób starszych, ze szczególnym uwzględnieniem oferty, potrzeb i zasad kwalifikacji. Sytuacja osób starszych po opuszczeniu zakładu opiekuńczo-leczniczego i zakładu pielęgnacyjno-opiekuńczego. Tak, kontrolę realizujemy w bieżącym roku, tj. Usługi opiekuńcze świadczone osobom starszym w miejscu zamieszkania (P17/043). Ponadto, w ubiegłym roku realizowana była kontrola: Świadczenie pomocy osobom starszym przez gminy i powiaty, oraz wcześniejsza kontrola: Opieka nad osobami starszymi w dziennych domach pomocy. Zagadnienia objęte tematem tej kontroli zostały zrealizowane i wyczerpane w roku bieżącym. Dziewiąty temat: Współdziałanie organów pomocy społecznej oraz opieki zdrowotnej na rzecz osób starszych. Tak, w tym roku również realizujemy tę kontrolę o temacie: Usługi opiekuńcze świadczone osobom starszym w miejscu zamieszkania (P17/043). Wskazana tematyka była również przedmiotem wcześniejszych kontroli. Temat nr 10: Dostępność i formy leczenia uzależnień u osób starszych. Chcemy odstąpić od przeprowadzenia kontroli. W zakresie uzależnień NIK przeprowadziło już dwie kontrole w 2015 r., tj. Funkcjonowanie procedury zobowiązania osób uzależnionych od alkoholu do leczenia odwykowego (obejmuje okres 2013-2015), oraz kontrola: Przymusowe kierowanie osób uzależnionych od alkoholu na leczenie odwykowe. Dotyczyła ona również osób starszych mających problemy z uzależnieniami.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny, pierwsza kontrola: Realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego zadań z zakresu pomocy państwa w usamodzielnieniu się osób pełnoletnich opuszczających domy pomocy społecznej. Nie rekomendujemy tej kontroli do przeprowadzenia, ponieważ problem był podejmowany przez NIK w roku 2015. Opublikowana została informacja o jej wynikach: Pomoc w usamodzielnieniu się pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej. Zakres przedmiotowy kontroli dotyczył pomocy państwa w usamodzielnieniu się osób pełnoletnich i obejmował zagadnienia zaproponowane przez Komisję.

Poseł Barbara Chrobak (Kukiz15):

To jest bardzo ważny temat. Na stronie internetowej znajduje się informacja odnośnie do pieczy zastępczej. Wiem, że pojawiało się wiele uwag do tego problemu. Należy sprawdzić, czy kierunek był prawidłowy.

Wiceprezes NIK Wojciech Kutyła:

Dobrze, jeżeli państwo widzą potrzebę, przeprowadzimy kontrolę sprawdzającą w tym zakresie. Drugi temat: Ocena dostępności usług przewozowych dla pasażerów o specjalnych potrzebach w ramach realizowanej i planowanej modernizacji infrastruktury kolejowej w Polsce. Tak, chcemy przeprowadzić tę kontrolę. Trzeci temat: Skuteczność

przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i ekonomicznemu rodzin i osób korzystających z gminnego zasobu lokalowego, w szczególności z mieszkań socjalnych. Również chcemy przeprowadzić tę kontrolę. Czwarty temat: Stan zatrudnienia osób niepełnosprawnych przez państwowe osoby prawne. Rekomendujemy kontrolę do przeprowadzenia. Piąty temat: Realizacja ustawy o pomocy społecznej w zakresie funkcjonowania domów pomocy społecznej (na przykładzie m.in. gminy Krasnystaw i Różanka). Przeprowadzimy kontrolę, ale jako doraźną. Szósty temat: Ocena realizacji programów stażowych realizowanych przez powiatowe urzędy pracy. Zagadnienia z tej kontroli realizujemy w bieżącym roku. Obecnie NIK prowadzi kontrolę: Udzielanie staży przez powiatowe urzędy pracy. Należy podkreślić, że tematyka realizowana była również w latach ubiegłych, np. w ramach kontroli: Praktyki i staże w urzędach administracji publicznej (w latach 2013 – pierwsza połowa 2015) oraz Skuteczność wybranych form aktywnego przeciwdziałania bezrobociu w niektórych województwach. Temat ten realizujemy na bieżąco i w tym roku też jest przeprowadzany. Siódmy temat: Ocena funkcjonowania środowiskowych domów samopomocy. Jest on realizowany w roku bieżącym przez Delegaturę NIK w Olsztynie, pt.: Funkcjonowanie środowiskowych domów pomocy społecznej w województwie warmińsko-mazurskim. Jeżeli wyniki kontroli wskażą potrzebę jej rozszerzenia, podejmiemy decyzję o planowej kontroli w 2019 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi zgłosiła jeden temat: Zabezpieczenie interesów państwa polskiego w związku z zakupami, aktualizacjami, wdrożeniami oraz utrzymaniem oprogramowania służącego do obsługi wniosków o dopłaty w ramach systemu wsparcia bezpośredniego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w latach 2014-2016. Tak, chcemy tę kontrolę zrealizować.

Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Pierwszy temat: Kontrola działalności promocyjnej jednostek samorządu terytorialnego przez dotacje dla klubów sportowych i sponsorowanie imprez sportowych. Chcemy odstąpić od przeprowadzenia kontroli, ponieważ tematyka sugerowana przez Komisję była już przedmiotem wcześniejszych kontroli NIK, spośród których można wskazać, m.in.: Działania promocyjne wybranych miast na prawach powiatu (obejmowała okres 2011-2014) oraz Działania promocyjnych jednostek samorządu terytorialnego. Drugi temat: Kontrola wypłacania ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy pracownikom samorządowym, w szczególności wójtom, burmistrzom, prezydentom miast, starostom oraz marszałkom województw. Nie rekomendujemy tego tematu, ponieważ w naszej opinii, właściwymi instytucjami do kontroli wskazanych w sugestii, są: komisje rewizyjne organów stanowiących w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego, regionalne izby obrachunkowe oraz Państwowa Inspekcja Pracy.

Poseł Barbara Chrobak (Kukiz15):

Mam pytanie panie prezesie, jeśli chodzi o wcześniejszy punkt dotyczący kontroli działalności promocyjnej jednostek samorządu terytorialnego. Jak pan wspomniał, kontrola była przeprowadzona, ale w określonych województwach. Czy w tej sytuacji nie należy wziąć pod uwagę innych województw, niż dotychczas kontrolowanych?

Wiceprezes NIK Wojciech Kutyła:

To była planowa kontrola P14/068. W obecnej chwili nie jestem w stanie powiedzieć, ale ma ona szeroki zakres przedmiotowy, podmiotowy i terytorialny. Musielibyśmy ją odszukać. Trzeci temat: Kontrola usuwania drzew z terenu nieruchomości gminnych i zagospodarowania pozyskanego drewna, w szczególności w 2017 r. po wejściu w życie nowelizacji ustawy o ochronie przyrody z 2016 r. Jesteśmy w stanie przeprowadzić taką kontrolę. Czwarty temat: Kontrola efektywności rozwiązań przeciwdziałania peryferyzacji i depopulacji na poziomie krajowym i regionalnym, ze szczególnym uwzględnieniem Regionalnych Programów Operacyjnych. Tutaj nie dajemy pozytywnej rekomendacji, ponieważ tylko w 2 z 16 Regionalnych Programach Operacyjnych na lata 2014-2020 nawiązano bezpośrednio do kwestii depopulacji (tj. RPO województwa opolskiego) oraz peryferyzacji (tj. RPO województwa warmińsko-mazurskiego). Nie ma punktu odniesienia do oceny skuteczności rozwiązań w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych.

Poseł Ryszard Wilczyński (PO):

Panie przewodniczący, to jest moja propozycja. Jest ona ugruntowana pracami podkomisji do spraw polityki regionalnej, opiera się również na założeniu, że mamy do czynienia z kluczowym problemem dla państwa. W ramach dwóch działań wykazano istnienie co najmniej 122 miast oznaczonych jako średnie, którym trzeba pomagać, gdyż tracą funkcje społeczne i gospodarcze oraz 800 gmin podlegających procesom peryferyzacji i depopulacji, zamieszkałych przez ponad 6 mln ludzi. Jest mowa o szczególnym uwzględnieniu RPO, ale jeszcze mamy krajowe programy oraz instrumentarium PROW, o którym pan zapomniał. Jest bardzo istotna odpowiedź na pytanie, czy zastosowane rozwiązania są efektywne, czy nie? Musimy mieć kluczową wiedzę, jakie instrumentarium możemy zastosować w sytuacji jednego z największych problemów rozwojowych kraju. Podkreślam skalę, którą potwierdza również Ministerstwo Rozwoju, mówiąc o dwóch działaniach dedykowanych gminom i miastom tracącym funkcje społeczne i gospodarcze. Proszę pamiętać, że bierzemy pod uwagę nie tylko RPO, ale również PROW.

Wiceprezes NIK Wojciech Kutyła:

Dziękuję za uwagę, panie pośle. Czy rzeczywiście, to o czym mówimy i jak sformułowany jest temat, powinno być przedmiotem badania kontrolnego, czy raczej badań naukowych o charakterze ewaluacyjnym, gdzie mamy bodźce i oczekujemy w dalszej perspektywie realizacji określonych celów. NIK trzyma się czterech kryteriów w ustawie i niekoniecznie z naszych badań mogą płynąć wnioski, o których pan mówił.

Poseł Ryszard Wilczyński (PO):

Jestem w stanie przyjąć tę argumentację. Jeżeli wasze instrumentarium nie odbije się od tematu, nie ma sensu go atakować.

Wiceprezes NIK Wojciech Kutyła:

Piąty temat: Kontrola funkcjonowania w gminach inicjatywy lokalnej, o której mowa w rozdziale 2a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Tak, chcemy zrealizować kontrolę jako doraźną. Szósty temat: Kontrola realizacji zamówień publicznych dotyczących zakupu energii, modernizacji i konserwacji oświetlenia ulicznego przez jednostki samorządu terytorialnego. Tutaj dajemy negatywną rekomendację, ponieważ kontrola zagadnień, wskazanych w sugestii Komisji, przeprowadzana jest przez Regionalne Izby Obrachunkowe.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka przedstawiła jeden temat: Przyjmowanie, rozpatrywanie oraz załatwianie skarg i wniosków dotyczących funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Dajemy negatywną rekomendację. Stwierdzamy, że nie istnieją prawne przeszkody, żeby kontrola, odnosząca się do kwestii formalnych w zakresie przyjmowania, rozpatrywania oraz załatwiania skarg i wniosków dotyczących funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, została przeprowadzona przez NIK. Mówię o kwestiach formalnych. Chodzi o prawidłowość rejestrowania dokumentów, terminowość załatwiania spraw, przekazywania zawiadomień o sposobie ich rozpatrzenia. Należy jednak podkreślić, że kontrola NIK nie może dotyczyć merytorycznej strony rozpatrywania skarg i wniosków w sprawach dotyczących działalności orzeczniczej i niezawisłości sędziowskiej.

Komisja Zdrowia, pierwszy temat: Kolejki do specjalistów – dostępność do leczenia AOS (Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna). Tak, przeprowadzimy tę kontrolę. Prowadzimy ją corocznie w ramach kontroli realizacji zadań Narodowego Funduszu Zdrowia. Drugi temat: Leczenie niepłodności, metody i dostępność do leczenia. Jesteśmy za przeprowadzeniem kontroli, aczkolwiek z zastrzeżeniem. Przeprowadzenie jej we wskazanym zakresie, w roku 2018, budzi wątpliwość z uwagi na wczesną fazę wdrażania programu ministerialnego. W naszej opinii, właściwe przeprowadzenie kontroli powinno odbyć się w późniejszym terminie, umożliwiającym sformułowanie głębszej, całościowej oceny realizacji programu. Trzeci temat: Realizacja ustawy – leki 75+. Jesteśmy za przeprowadzeniem kontroli. Czwarty temat: Medycyna pracy – realizacja założonych funkcji medycyny pracy. Realizowaliśmy ten temat w roku 2016 i 2017 r. W 2016 r. przeprowadziliśmy kontrolę razem z Państwową Inspekcją Pracy pt.: Prowadzenie przez wojewódzkie ośrodki medycyny pracy kontroli podstawowych jednostek służby medycyny

pracy w zakresie wykonywania badań profilaktycznych pracowników. Okres objęty kontrolą to lata 2014-2016. Informacja o wynikach kontroli zostanie wkrótce opublikowana. Temat został skonsumowany w bieżącym roku, dlatego nie chcemy wpisywać kontroli na przyszły rok. Piąty temat: Badanie profilaktyczne w podstawowej opiece zdrowotnej. Podobnie jak w poprzednim przypadku, wkrótce zostanie opublikowana informacja o wynikach kontroli pt.: Profilaktyka zdrowotna w systemie ochrony zdrowia (P16/054). Ponadto, w listopadzie 2004 r. została również zatwierdzona informacja o wynikach kontroli: Funkcjonowanie podstawowej i ambulatoryjnej opieki specjalistycznej finansowanej ze środków publicznych. Zagadnienia, proponowane do kontroli w przyszłym roku, zostały zrealizowane w latach 2016 i 2017. Szósty temat: Opieka stomatologiczna nad dziećmi i młodzieżą w wieku 6-18 lat. Kontrola została zrealizowana również w bieżącym roku. Tematyka będzie poruszana w ramach kontroli: Opieka zdrowotna nad dziećmi i młodzieżą w wieku szkolnym (B17/058). Siódmy temat: Środowiskowa opieka psychiatryczna. Najwyższa Izba Kontroli zakończyła niedawno kontrolę pt.: Realizacja zadań narodowego programu ochrony zdrowia psychicznego. Okres objęty kontrolą to lata 2011-2015, podczas którego zostały zrealizowane kwestie związane ze środowiskową opieką. Ósmy temat: Kontrola funkcjonowania solariów w zakresie: sprawdzenia czy istnieją procedury zapewniające bezpieczeństwo podczas korzystania z solariów, kontrola realizacji tych procedur, w tym: stan techniczny łóżek, wiek, jakość lamp opalających, stosowane środki dezynfekcyjne. Nasza rekomendacja jest negatywna. Instytucjami właściwymi w tym przedmiocie są: Państwowa Inspekcja Sanitarna, Państwowa Inspekcja Handlowa itp.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, to wszystkie tematy zgłoszone do opiniowania przez poszczególne komisje sejmowe. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę państwa, proszę o chwilę uwagi. Tematów jest bardzo dużo. Musimy ustosunkować się do wszystkich z osobna. Jeśli chodzi o pierwszy dział, Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych, dwa tematy, 5 i 9, nie uzyskały rekomendacji. Czy tak? Tylko piąty temat? Dobrze. W przypadku Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii – jedyny, przedstawiony temat został pozytywnie zaopiniowany.

Poseł Tadeusz Dziuba (PiS):

Pan prezes w trakcie przeglądu niejednokrotnie mówił, że dany temat został pozytywnie zaopiniowany, ponieważ zrealizowano go w 2017 r. Natomiast, mamy zaproponować tematy na 2018 r. Obawiam się, że może pojawić się nieporozumienie. Powinniśmy wyraźnie powiedzieć, które tematy są do omówienia w roku 2018, gdyż aktualnie realizowane nie zostały zapisane na „tak" w kontekście przyszłego roku. Pan prezes wielokrotnie mówił, że akceptujemy temat, gdyż jest on właśnie realizowany.

Wiceprezes NIK Wojciech Kutyła:

Jeśli komisje zgłaszały tematy i mamy już na nie odpowiedź, zakładam, że zostały one zrealizowane lub są w trakcie realizacji.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proszę państwa, panie prezesie, piąty temat zgłoszony przez Komisję Administracji i Spraw Wewnętrznych ma negatywną rekomendację. Czy przyjmujemy opinię NIK? Czy ktoś jest przeciwny? Nie słyszę. Pozostałe tematy opiniujemy pozytywnie. Komisja Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii zgłosiła jeden temat, a rekomendacja NIK jest pozytywna. Proponuję, aby nasza Komisja również go przyjęła. Czy ktoś jest przeciwny? Nie słyszę.

Komisja do Spraw Energii i Skarbu Państwa. Mamy 20 propozycji. Negatywna opinia NIK odnosi się do tematów nr 1, 11, 13, 14, 16, 17, 19, 20. Czy ktoś z państwa ma uwagi? Przyjmujemy uwagi Najwyższej Izby Kontroli i powyższym tematom nie dajemy naszej rekomendacji. Czy ktoś jest przeciwny? Nie słyszę. Jednocześnie, pozostałym tematom zaproponowanym przez Komisję udzielamy pozytywnej rekomendacji. Czy ktoś jest przeciwny? Nie słyszę. Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży – NIK wyraził negatywną opinię o tematach: czwartym, siódmym, ósmym i dziewiątym. Czy są uwagi? Nie ma.

Przyjmujemy sugestię NIK i tematom, które przeczytałem, nie udzielamy rekomendacji. W pozostałych przypadkach udzielamy pozytywnej rekomendacji. Czy ktoś jest przeciwny? Nie słyszę.

Komisja Finansów Publicznych zgłosiła cztery propozycje i wszystkie uzyskały pozytywną opinię NIK. Proponuję, aby Komisja udzieliła rekomendacji tym tematom. Czy ktoś jest przeciwny? Nie słyszę. Komisja Gospodarki i Rozwoju przedstawiła jeden temat, który uzyskał pozytywną opinię. Czy ktoś jest przeciwny? Nie słyszę. Komisja Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej – zostały zgłoszone trzy tematy, które uzyskały pozytywną opinię. Proponuję, aby Komisja udzieliła takiej samej rekomendacji. Czy ktoś jest przeciwny? Nie słyszę.

Komisja Infrastruktury – wśród 10 propozycji, szósta została przez NIK oceniona negatywnie. W związku z tym, że temat został już omówiony w kontrolach NIK, proponuję, aby nasza Komisja pozostawiła negatywną rekomendację. Czy ktoś jest przeciwny? Nie słyszę. Pozostałe dziewięć tematów proponuję zarekomendować pozytywnie. Czy ktoś jest przeciwny? Nie słyszę. Mamy trzy tematy Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki. Pierwszy wzbudził kontrowersję. Proponuję pozytywnie zaopiniować kontrolę sposobu wyboru władz w Polskim Związku Łuczniczym. Natomiast, Najwyższa Izba Kontroli dokona korekty zgodnej z prawem. Jeżeli nie będziecie kontrolowali sposobu wyboru władz, proszę sprawdzić, czy została ona wybrana zgodnie ze statutem. Natomiast, celowe wydaje się, aby Komisja Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki dokonała modernizacji tematu. Przyjmuję informację, jednocześnie w następnym punkcie jest kontrola dotycząca dostosowania statutów polskich związków sportowych do przepisów ustawy. Może odbyć się kontrola sprawdzająca, czy wybór został dokonany zgodnie ze statutem. Dotyczy to również kwestii wydatkowania środków publicznych. Będą państwo jeszcze o tym rozmawiali na Prezydium Sejmu. Proponuję przyjęcie powyższego. Drugi temat był zaopiniowany pozytywnie. Czy ktoś jest przeciwny pozytywnej rekomendacji pierwszego punktu dotyczącego Polskiego Związku Łuczniczego? Nie słyszę. Trzeci temat został negatywnie zaopiniowany. Proponuję przyjąć sugestię Najwyższej Izby Kontroli. Czy ktoś jest przeciwny? Nie słyszę. Mamy negatywną opinię NIK odnośnie do tematu zgłoszonego przez Komisję Łączności z Polakami za Granicą. Zgadzam się, że powinien być on rozpatrywany przez Senat. Czy ktoś jest przeciwny? Nie słyszę.

Komisja Obrony Narodowej przedstawiła pięć tematów. Pierwszy został oceniony negatywnie. Czy ktoś jest temu przeciwny? Nie słyszę. Pozostałe cztery tematy zostały zaopiniowane pozytywnie. Czy ktoś jest przeciwny? Nikt. Obydwa tematy zaproponowane przez Komisję Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa zostały zaakceptowane. Czy ktoś jest przeciwny? Nikt. Jednocześnie przypominam, o czym mówiliśmy, że Komisja Ochrony Środowiska ma prawo dokonania uściślenia tego tematu. Bardzo proszę to zrobić. Kwestia powyższa będzie jeszcze rozpatrywana na posiedzeniu Komisji przed obradami Prezydium Sejmu lub później i decyzję przekażemy NIK. Mieliśmy problem odnośnie do jedenego tematu Komisji Polityki Senioralnej – Dystrybucja środków unijnych na politykę senioralną. Pan poseł Wilczyński chciał, żeby temat został wprowadzony. Czy tak? Proponuję, żeby uzgodnić propozycję pana posła Wilczyńskiego i temat zaopiniować pozytywnie. Państwo będą jeszcze rozmawiali z panem marszałkiem. Sytuacja jest następująca: Temat pierwszy został odrzucony. Czy ktoś jest temu przeciwny? Nikt. Dziesiąty temat, Dostępność i formy leczenia uzależnień u osób starszych, został również negatywnie zaopiniowany. Zatem odrzucamy tematy pierwszy i dziesiąty, a w pozostałych przypadkach propozycje Komisji oceniamy pozytywnie. Czy ktoś jest przeciwny? Nie słyszę. Mieliśmy uwagi dotyczące pierwszego tematu zaproponowanego przez Komisję Polityki Społecznej i Rodziny. Czy tak?

Poseł Bożena Borys-Szopa (PiS):

W pierwszym punkcie Najwyższa Izba Kontroli zobowiązała się do przeprowadzenia kontroli sprawdzającej, gdyż w 2015 r. kontrola została zakończona.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Czyli to jest pozytywna rekomendacja? Dobrze. Zatem we wszystkich siedmiu przypadkach opinie Najwyższej Izby Kontroli są pozytywne. Proponuję, żeby nasza opinia była

również pozytywna. Czy ktoś jest przeciwny? Nie słyszę. Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi zaproponowała jeden temat i został on zaopiniowany pozytywnie. Czy ktoś jest przeciwny? Nikt. Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej zaproponowała sześć tematów. Pierwszy, drugi, czwarty i szósty zostały negatywnie zaopiniowane. Czy ktoś jest przeciwny? Nikt. Dwa tematy, trzeci i piąty, dostały pozytywną rekomendację. Czy ktoś jest przeciwny? Pan poseł Wilczyński.

Poseł Ryszard Wilczyński (PO):

Chcę tylko doprecyzować. Odnośnie do piątego tematu, pan wspomniał, że ma być to kontrola doraźna. Dlaczego? To jest kontrola wyraźnie problemowa, sprawdzająca, jak funkcjonuje instrument wsparcia aktywności obywatelskiej w samorządach terytorialnych. Nie dostrzegam tutaj możliwości doraźnej kontroli.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Jeszcze raz powtórzę. Tematy pierwszy, drugi, czwarty i szósty nie uzyskują naszej pozytywnej rekomendacji. Czy ktoś jest przeciwny? Nikt. Tematy trzeci i piąty uzyskują pozytywną rekomendację. Czy ktoś jest przeciwny? Nikt. Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka przedstawiła jeden temat, który został negatywnie zarekomendowany przez NIK.

Poseł Agata Borowiec (PiS) – spoza składu Komisji:

Jestem również członkiem Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka i chcę zapytać, czy istnieje możliwość doprecyzowania tego tematu, aby zbadać kwestie formalne, pomijając sprawy merytoryczne, w które NIK nie może wchodzić? Czy możemy jeszcze przedyskutować ten temat na posiedzeniu Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka?

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Pani poseł, oczywiście, taka możliwość istnieje, gdyż sugestie, prośby, wnioski o przeprowadzanie kontroli mogą być zgłaszane w każdym momencie, przez cały rok. Następnie NIK, w miarę swoich możliwości i kompetencji, będzie to przyjmowała. Natomiast, w tym przypadku, inaczej niż w sytuacji Puszczy Białowieskiej, proponuję, żeby nie opiniować tematu pozytywnie, aby później doprecyzowywać, ale zaopiniować negatywnie i wtedy doprecyzowywać. Temat jest wyjątkowo delikatny. Dotyczy niezawisłości sędziowskiej i niezależności sądów. Temat zaproponowany w obecnym kształcie może przynieść więcej szkody niż pożytku, oczekiwanego przez panią poseł. Jeżeli Komisja domaga się kontroli spraw administracyjnych rozpatrywanych przez sądy – zgadzam się, natomiast w obecnym brzmieniu wniosku proponuję zarekomendować negatywnie. Czy to jest zrozumiałe? Czy ktoś jest przeciwny? Bardzo proszę.

Poseł Tadeusz Dziuba (PiS):

Powiem szczerze, że nie rozumiem dyskusji, gdyż sformułowanie tematu jest jasne: przyjmowanie, rozpatrywanie oraz załatwianie skarg i wniosków dotyczących funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Oznacza, że niezadowolony obywatel pisze do prezesa sądu, że, np. wyrok jest niesprawiedliwy. Przedmiotem zainteresowania Izby nie ma być stwierdzenie, czy wyrok jest sprawiedliwy, czy nie, ale co zrobiono ze skargą. Dodatkowo pojawiła się kwestia ewidencyjna – przy okazji zarejestrują państwo, ile skarg jest przesyłanych itd. Zatem, temat jest całkowicie jasny. W ogóle nie dotyczy orzekania przez wymiar sprawiedliwości. To jest pożyteczna, trochę biurokratyczna kontrola, ale uważam, że bardzo potrzebna. Trzeba ją przeprowadzić w pełnym wymiarze. Jeszcze raz powtórzę, ze sformułowania jasno wynika, iż kontrola nie będzie dotykała kwestii orzekania przez sędziów, ale spraw, co prezesi sądów lub administracja robią ze skargami, które do nich wpływają. Piszemy również wiele wniosków do prokuratorów lub sędziów i powiem szczerze, panie przewodniczący, że najczęściej są one kompletnie ignorowane. To jest bardzo pożyteczna kontrola, aby państwo stwierdzili, co sędziowie i administracja sądowa robi ze skargami obywateli. Temat w ogóle nie dotyka kwestii orzekania.

Poseł Barbara Chrobak (Kukiz15):

Panie pośle, w jaki sposób NIK miałaby sprawdzić, co prezes sądu robi ze skargami? Nie spotkałam się jeszcze z taką kontrolą. Jeżeli pisma wpływają do sądu, pod jakim

kątem NIK miałby to sprawdzić? Dlatego przewodniczący mówił, że temat jest niesprecyzowany. Jeżeli Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka przekazuje temat do naszej Komisji, powinno być jasno wyartykułowane, czego miałaby dotyczyć kontrola? Czy rozpatrywania ogólnie skargi i wniosków? Ile wpłynęło wniosków i jak były załatwiane? Nie rozumiem tematyki.

Poseł Tadeusz Dziuba (PiS):

Pani przewodnicząca, pani inaczej rozumie to sformułowanie niż ja. Określiłem swoje stanowisko. Uważam, że propozycja Komisji jest prawidłowa, a NIK powinien taką kontrolę przeprowadzić. Pani przed chwilą dodała argument, informując, że dotychczas nikt nie zajmował się tym tematem.

Wiceprezes NIK Wojciech Kutyła:

Temat zgłoszony przez Komisję rozumiem jeszcze w szerszym pojęciu, albowiem w nim pojawia się wyraźnie słowo „rozpatrywanie". Co oznacza rozpatrzeć skargę? To znaczy odnieść się do meritum przedstawionego przez skarżącego. Nie wiem, jak Izba mogłaby odnieść się do faktu, czy prezes sądu rozpatrzył skargę? Poprawnie? Niepoprawnie? Możemy wejść w obszar statystyczny problemu i w ten sposób rozumieć temat. Kiedy byłem młodym kontrolerem, sprawdzałem komorników. Tworzono w Excelu zestawienie – kiedy wpłynął tytuł komorniczy, kiedy nastąpiła realizacja, jakie były opóźnienia itd. To było proste, statystyczne zestawienie, które powinno być realizowane przez prezesa sądu w ramach sprawozdawczości sądowej. Natomiast, rozpatrywanie, czyli odnoszenie się do problemów przedstawianych przez skarżących, wydaje się całkowicie poza kontrolą, w domenie orzeczniczej i niezawisłości sędziowskiej. Dlatego, przychylam się do wypowiedzi pana przewodniczącego, aby temat dookreślić i doprecyzować.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Sprawa może być jeszcze przedmiotem dyskusji. Nie ma wielkiej różnicy pomiędzy zdaniem moim, a pana posła Dziuby. Rozumiem intencje pana posła i zgadzam się z nimi. Natomiast, patrzę na problem jako człowiek, który składał wnioski procesowe. Przykładowo, czy propozycja wyłączenia sędziego jest wnioskiem dotyczącym funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości? Rozumem, że w odczuciu pana posła – nie, gdyż nie chodzi o konkretną sprawę, ale funkcjonowanie całego wymiaru sprawiedliwości. Myślę, że powinna odbyć się jeszcze konsultacja. Czy pan był przy formułowaniu tego wniosku na posiedzeniu Komisji?

Poseł Tadeusz Dziuba (PiS):

Nie jestem członkiem Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, ale dla mnie jest oczywiste, jeszcze raz powtórzę, że chodzi o skargi i wnioski składane nie przez strony, które procesują się ze sobą i są w toku postępowania sądowego, ale przez obywateli. Wniosek złożony przez strony dotyczy innej kwestii.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Dobrze, będziemy jeszcze wyjaśniali sprawę. Natomiast, żeby nie przedłużać, możemy wrócić do tematu po uzyskaniu dodatkowych informacji ze strony przewodniczącego Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Będziemy głosowali. Kto z państwa jest za negatywną rekomendacją tego wniosku? (6) Kto jest przeciwny? (1) Kto wstrzymał się od głosu? (0)

Komisja Zdrowia. Brak rekomendacji otrzymały tematy: czwarty, piąty i ósmy. Czy ktoś ma uwagi? Tematy pierwszy, drugi, trzeci, szósty i siódmy otrzymały pozytywną rekomendację. Czy ktoś jest przeciwny? Nie słyszę. Czy z formalnego punktu widzenia powinniśmy jeszcze coś omówić? Pani przewodnicząca ma przygotowany temat kontroli, który może zgłosić Komisja do Spraw Kontroli Państwowej.

Poseł Barbara Chrobak (Kukiz15):

Panie przewodniczący, panie prezesie, chcę zgłosić wniosek o przeprowadzenie kontroli zakładów opiekuńczo-leczniczych dla dzieci, domów pomocy społecznej dla małych dzieci i domów małego dziecka do lat trzech w trzech województwach: łódzkim, dolnośląskim i śląskim.

Wiceprezes NIK Wojciech Kutyła:

Dziękuję za zgłoszenie. Przyjmujemy rekomendację pani przewodniczącej, aczkolwiek chcę podkreślić, że plan pracy na kolejny rok jest finalnie uchwalany przez Kolegium NIK. Nie mogę zapewnić, że kontrola znajdzie się w planie pracy.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Pani przewodnicząca chce również zgłosić temat kontroli.

Poseł Elżbieta Stępień (N):

Moja propozycja tematu kontroli jest następująca: Realizacja zadań ochrony przyrody przez samorządowe jednostki terytorialne z uwzględnieniem zadań z zakresu ochrony środowiska.

Przewodniczący poseł Wojciech Szarama (PiS):

Proponuję, żeby panie spokojnie napisały tematy, a my jeszcze je uzupełnimy. Jutro mamy posiedzenie Komisji. Państwo dostaną tematy, żeby móc się do nich ustosunkować. Na jutrzejsze posiedzenie Komisji zaproszę pana Piotrowicza, przewodniczącego Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, aby porozmawiać na temat spraw związanych z funkcjonowaniem wymiaru sprawiedliwości. Być może jego opinia wprowadzi nowe elementy. Dobrze. Bardzo państwu dziękuję, zamykam posiedzenie Komisji do Spraw Kontroli Państwowej.